

Geschiedschrijving kan mogelijk iets bijdragen aan een verzachting van het lijden aan de psychologie, of het lijden aan de wetenschap in zijn algemeenheid. De geschiedschrijving wordt in 'De regels van het vak' een vorm van anamnese, een verhaal over de wording van een ziektebeeld. Niet dat Trudy Dehue overigens een alterna-

In veel vormen van geschiedschrijving is wel een duidelijk waardeoordeel aan te wijzen. Meestal is het overwinnaarsperspectief het uitgangspunt. De hedendaagse opvattingen – in dit geval het empirisch-analytische denken – vormen dan de norm aan de hand waarvan oudere vormen van wetenschapsbeoefening er van langs, dan wel een schouderklopje krijgen. Bij Trudy Dehue verschijnt de dominantie van het empirisch-analytische denken niet als een onontkoombaar lot – de beste moest nu eenmaal wel winnen – maar als

Een relativistische geschiedschrijving kent beperkingen. De waarheidsvraag wordt tussen haakjes gezet; over de vraag welke benadering het meest recht doet aan de werkelijkheid, het betrouwbaarst is, het produktiefst, of aan welke maatstaf voor kwaliteit ook voldoet, wordt geen uitspraak gedaan. Maar na alle vormen van relativisering keert die waarheidsvraag met een onvermoeibare hardnekkigheid toch altijd weer terug.

In de psychotherapie is de gedachte gegroeid dat moralisme tegenover een uit het lood geslagen patiënt niet op zijn plaats is. Het gaat niet aan vindt men daar, zo iemand dwingende waarden en normen op te leggen. In die zin kan een relativerende geschiedschrijving van de psychologie opgevat worden als een basis voor moderne, non-directieve, psychotherapie. Bestaande opvattingen over wat wetenschappelijkheid is, verliezen zo hun onvermijdelijkheid en dwangmatigheid, opdat neurotici zich minder verstarnd kunnen voelen en zich wat vrijer leren bewegen. Hoe zij van die herwonnen ruimte gebruik maken, in welke richting zij zich vervolgens dienen te bewegen, is een vraag die de therapeut slechts met langdurig zwijgen kan beantwoorden. □

**Aanmeldingsformulier
uit 1946 van
Barendregt als
psychologiestudent
aan de Universiteit
van Amsterdam:
'Momenteel
interesseert me
vooral de
theoretische
psychologie'.**

[illegible]

VU-MAGAZINE—OKTOBER 1990